

โมดูล : ทางเลือกเพื่อความอยู่รอดในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทย

Module: Alternative Survival for Thai University Education Management

Received: -

Revised: -

Accepted: -

รัตนะ บัวสนธ์*

Rattana Buosonte

บทคัดย่อ

บทความทางวิชาการเรื่องนี้มุ่งนำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษาที่เรียกว่า โมดูล ในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการอุดมศึกษาได้นำไปพิจารณาขคิดจัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ทางสังคมที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว และตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มุ่งไปสู่การ ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ หรือดำเนินชีวิต ซึ่งการจัดทำหลักสูตรการ จัดการศึกษาแบบโมดูลนี้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถที่จะทลายกำแพงในการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนแบบดั้งเดิมที่นับวันจะไม่ทันสมัยล้าหลังไม่ตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนและไม่สอดคล้องกับ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของวิทยาการด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่เป็นไป อย่างไม่หยุดยั้ง และพลิกผัน

อนึ่งการนำการจัดหลักสูตรแบบโมดูลมาใช้ในมหาวิทยาลัยนั้นทางมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องออกระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการให้ประกาศนียบัตรและปริญญาบัตรขึ้นอยู่กับการต้องการของผู้เรียนในหลักสูตรโมดูลนั้น ๆ กล่าวคือเนื่องจากแต่ละโมดูลนั้นมีความเป็นอิสระจากกันและมีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่เป็น การตอบสนองเวลาและความต้องการในการได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ผู้เรียนต้องการเป็นสำคัญ กล่าวคือ บางครั้ง ผู้เรียนอาจต้องการเพียงเรียนรู้ ในบางหลักสูตรโมดูลใดโมดูลหนึ่งลักษณะเช่นนี้ มหาวิทยาลัยอาจจะให้ประกาศนียบัตร รับรองความรู้และความสามารถของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในโมดูลนั้น ๆ นอกจากนั้นหากผู้เรียนสามารถเรียน หลักสูตรโมดูลและเก็บหน่วยกิตได้ครบตามโครงสร้างของหน่วยกิตหลักสูตรแบบดั้งเดิมหรือแบบประเพณีนิยม ได้ หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง มหาวิทยาลัยอาจให้ใบปริญญาบัตรแก่ผู้เรียนที่สามารถเก็บสะสมหน่วยกิตครบตามโครงสร้าง ของหลักสูตรนั้น ซึ่งกรณีเช่นนี้เป็นไปตามหลักการของของระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) นั่นเอง

คำสำคัญ : หลักสูตรแบบโมดูล/ หลักสูตรแบบดั้งเดิมหรือแบบประเพณีนิยม/ ระบบธนาคารหน่วยกิต

* ผู้เชี่ยวชาญและประธานหลักสูตรปริญญาเอกสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

Specialist and president of the doctoral program, Educational Research and Evaluation Department, Faculty of Education, Naresuan University, Honorary Committee, RMUTT Northeastern Council, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: rattanab@nu.ac.th

Abstract

The purpose of this article was to present academic knowledge concerning the preparation of an educational management curriculum called modules in different aspects for the related individuals or individuals in charge of teaching and learning in various educational institutions, especially at the university level or higher education institutes have been taken into consideration. Modules were created to meet the rapidly changing social conditions and the needs of students who want to acquire practical knowledge and experience in future careers in the way of life. The development of this modular education management curriculum is adaptable, agile, and able to overcome the limitations of the traditional curriculum and teaching that are slow, do not meet the learning needs of students, and are incompatible with the rapidly changing social conditions that are a result of the unceasing and transformative advancement in communication technology.

To implement modules in universities, the universities are required to issue regulations regarding the granting of certificates and degrees depending on the needs of the modules. Each module is independent of the others. The teaching objective also presents in a way that meets the convenient time and need of the learners' acquisition of the knowledges and experiences that they require. Sometimes learners may only want to learn a specific module of a particular course, in which case the University will grant a certificate to certify the learner's knowledge and competencies arising from learning the module. Additionally, if a student can complete a module course and receive credits in accordance with the conventional course credit system, the university may grant a certificate to that student. In this case, it adheres to the fundamental's principle of National Credit Bank.

Keywords: Module Curriculum/ Classical or Traditional Curriculum/ Credit Bank System

ความนำ

หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันการศึกษาทุกระดับการศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน หรือผู้เข้ารับการศึกษามีวิชาความรู้และทักษะที่เหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตให้อยู่รอดในสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Higher Education) หรือที่รู้จักในชื่อเรียกทั่วไปว่า มหาวิทยาลัย ด้วยแล้วนั้นยังต้องตระหนักให้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่ดังกล่าวมากกว่าสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

.....

สำหรับมหาวิทยาลัยของประเทศไทยนั้น แม้ว่าจะมีหลายประเภทและการจัดการศึกษาหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐและของเอกชน มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาแบบปิด และมหาวิทยาลัยแบบเปิด มหาวิทยาลัยกลุ่ม 1 จนถึงมหาวิทยาลัยกลุ่ม 4 มหาวิทยาลัยทุกประเภทก็มีลักษณะร่วมที่เหมือนกันประการหนึ่ง คือ หลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นเนื้อหาวิชา (Content Base) จัดจำแนกเป็นรายวิชา (Course) ซึ่งบางรายวิชาอาจจัดเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนเป็นลำดับต่อเนื่องกันหรือที่เรียกว่า รายวิชาบังคับก่อน (Pre – Requisite Course) อันมีความหมายว่า จะเรียนรายวิชาต่อไปได้ต้องผ่านรายวิชาบังคับก่อน ถ้าไม่ผ่านก็ยังไม่สามารถเรียนได้ หรืออาจจัดเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาเป็นอิสระต่อกัน แต่ไม่อาจจะจัดหลักสูตรเป็นรายวิชาแบบใดก็ตาม ผู้เรียนก็ต้องเรียนรายวิชาที่จัดไว้เหล่านี้ให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรนั้น ๆ จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัตรในสาขาวิชานั้น ๆ การจัดหลักสูตรแบบนี้อาจเรียกว่า หลักสูตรแบบดั้งเดิม หรือแบบประเพณีนิยม (Traditional or Classical Curriculum) ก็ได้

การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามที่กล่าวมานี้มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีเวลาเข้าชั้นเรียนในแต่ละรายวิชา โดยมุ่งเรียนให้ผ่านแต่ละรายวิชาและรับปริญญาบัตรไปใช้สมัครเข้าทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่หน่วยงานหรือสถานประกอบการนั้นมีความต้องการจ้างงาน ซึ่งเป็นการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่คุ้นเคยกันดี แต่ทว่าภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการจ้างงานของสถานประกอบการซึ่งส่งผลต่อค่านิยมของผู้เรียนที่ให้ความสำคัญกับปริญญาบัตรน้อยกว่าความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน เป็น ตลอดจนการใช้เวลาในการเรียนและการประกอบอาชีพควบคู่กันไป ไม่ใช่มุ่งเรียนให้จบการศึกษาแล้วจึงค่อยหางานทำแบบดั้งเดิม สิ่งเหล่านี้จึงทำให้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนแบบประเพณีนิยมไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และไม่สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคม เศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยของไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพราะถ้าหากยังไม่ปรับตัวหรือไม่คิดที่จะปรับตัวเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยก็จะประสบกับปัญหาที่มีหลักสูตรแบบดั้งเดิมแต่ปราศจากผู้เรียน อาจารย์ไม่มีการะงานสอน หลายหลักสูตรจำเป็นต้องปิดตัวลง หากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้หนักเข้า ท้ายที่สุดก็จำเป็นต้องยุบสาขาวิชา ภาควิชา และคณะวิชา ที่มีผู้เรียนน้อยหรือไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทางการศึกษา

หลักสูตรแบบโมดูล ทางออกของการจัดการเรียนการสอน

จากสถานการณ์ที่กล่าวมา มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดโดยเร่งด่วน หาทางออกอันเป็นทางเลือกใหม่สำหรับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการจัดทำหลักสูตรแบบโมดูล (Module Curriculum) คือคำตอบของการอยู่รอดของการจัดการเรียน การสอนที่สอดคล้องสนองความต้องการของผู้เรียน และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย

1. หลักสูตรแบบโมดูล หรือโมดูล คืออะไร แตกต่างจากหลักสูตรแบบดั้งเดิมอย่างไร

โมดูล มีความคล้ายคลึงกับรายวิชาเรียน (Course) โดยทั่วไปของมหาวิทยาลัย หากแต่จะมีเนื้อหาสาระที่น้อยกว่า หรือมากกว่ารายวิชาหนึ่ง ๆ ในแต่ละโมดูลจะมุ่งจัดการเรียนการสอน ทักษะ หรือความรู้ที่มีความ

.....

เฉพาะเจาะจงมากกว่า ซึ่งแต่ละโมเดลมักจะใช้เวลาในการเรียนรู้หรือจัดการเรียนการสอนระหว่าง 3 – 8 สัปดาห์ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า โมเดลก็คือ ส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติ เพียงแต่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่มากหรือเฉพาะเจาะจงที่คาดหวังให้ผู้เรียนบรรลุได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างชัดเจน โดยมีวิธีการประเมินและให้การรับรองถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โมเดลเป็นรูปแบบหนึ่งของทรัพยากรการจัดการเรียนการสอน โมเดลสามารถใช้ได้กับการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โมเดลถูกสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ เป้าประสงค์ (Goals) วัตถุประสงค์ (Objectives) การเรียน เนื้อหาสาระ (Subject – Content) กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) สื่อการเรียนรู้ (Learning Materials) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับทีมผู้สอนและผู้เรียน

2. พื้นฐานแนวคิดของโมเดลเป็นอย่างไร

โมเดลมีพื้นฐานแนวคิดในหลักการมุ่งเน้นที่การแบ่งหลักสูตรปกติออกเป็นหน่วยเล็ก ๆ แยกจากกัน มีความเป็นอิสระและไม่ต้องจัดเรียงตามลำดับระหว่างโมเดลแต่ละหน่วย แนวทางการจัดการศึกษาแบบโมเดลนั้นมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดการหรือรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ ทั้งนี้การเรียนรู้ในระบบโมเดลนั้นเป็นแนวทางการดำเนินงานที่มุ่งเน้นไปยังผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียนและการออกแบบรายวิชาของโมเดล

3. จุดประสงค์หลักของโมเดล คืออะไร

โมเดลถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาสาระในรายวิชาเป็นหน่วยในแต่ละสัปดาห์ หรืออาจมีโครงสร้างที่แตกต่างกันก็ได้ โดยทั่วไปแล้วโมเดลจะสร้างขึ้นในลักษณะที่บ่งบอกให้รู้ว่าผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ หรือต้องทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร เป็นไปตามลำดับในแต่ละโมเดล ซึ่งอาจประกอบด้วยกิจกรรมการอภิปราย การมอบหมายงานให้ทำ การทดสอบย่อย และสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งนี้โมเดลอาจจัดทำเป็นซอฟต์แวร์หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ ที่ง่ายต่อการใช้งานหรือปฏิบัติตามคำสั่งตามลำดับ

4. ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้จากการเรียนแบบโมเดล คืออะไร

ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนโมเดลที่ชัดเจนก็คือ ผู้เรียนสามารถเลือกเวลาที่เหมาะสมสำหรับการหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ผู้สอนมีความยืดหยุ่นในการจัดเตรียมเอกสาร สิ่งประกอบการเรียน และผู้เรียนจะเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นการเรียนแบบโมเดล ก่อให้เกิดความสมดุลในการศึกษามากกว่านั้นคือสามารถที่จะแบ่งเวลาเรียนในแต่ละปี ออกเป็นภาคเรียนต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้องกับผู้เรียนและกฎระเบียบในการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างระหว่างรายวิชาอีกด้วย

ขั้นตอนการพัฒนาโมเดล

การพัฒนาโมเดลประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

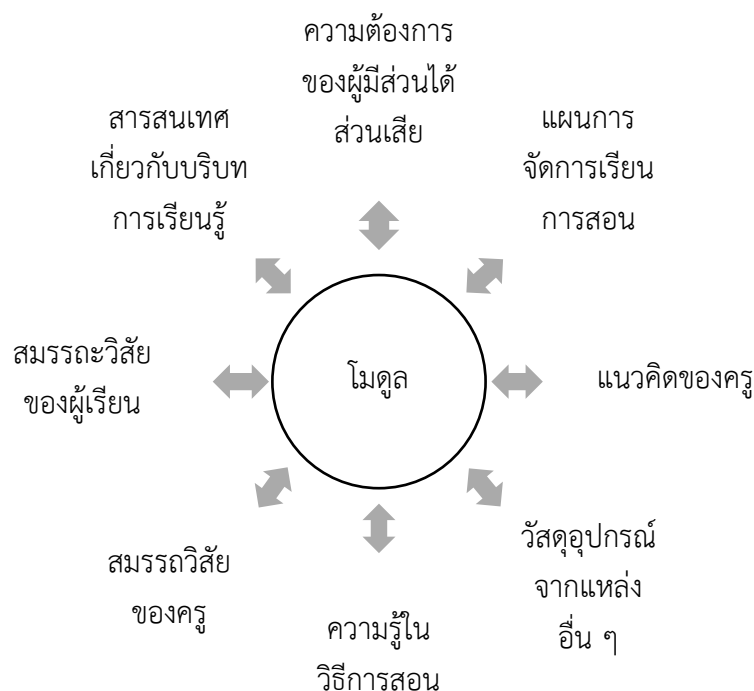
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหรือประเมินความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ด้วยเทคนิควิธีการ ดังนี้

-
- 1.1 กลุ่มบุคคลในชุมชน ใช้วิธีการสำรวจและการปรึกษาหารือ
 - 1.2 สมาชิกในภาควิชา ใช้การปรึกษาหารือและประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 1.3 องค์กร NGOs ใช้การปรึกษาหารือและประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 1.4 ครู ใช้การปรึกษาหารือและการสำรวจความคิดเห็น
 - 1.5 นักเรียน หรือผู้เรียน ใช้วิธีการสำรวจและการทดสอบวินิจฉัยระดับความสามารถ
- ขั้นตอนที่ 2 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างแผนการจัดการเรียนการสอนโดยการ
- 2.1 อภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การสอน
 - 2.2 จำแนกวิธีการที่คิดว่าเหมาะสม และต้องการใช้กับผู้เรียน
 - 2.3 ประเมิน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในปัจจุบัน
 - 2.4 ยกร่างหัวเรื่อง ทักษะ และโครงสร้างเนื้อหาสาระที่ต้องการ จำแนกเป็น

รายสัปดาห์ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักใช้เวลา 3 – 8 สัปดาห์

ขั้นตอนที่ 3 เขียนร่างวัสดุอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ ที่ต้องใช้โดยพิจารณาจากประเด็นที่เกี่ยวข้องในโมดูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้วัสดุอุปกรณ์สิ่งต่าง ๆ ของโมดูล ที่พัฒนาขึ้นในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินและสะท้อนกลับการทดลองใช้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

- 5.1 ความสามารถในการสอน
- 5.2 ความสามารถในการเรียน

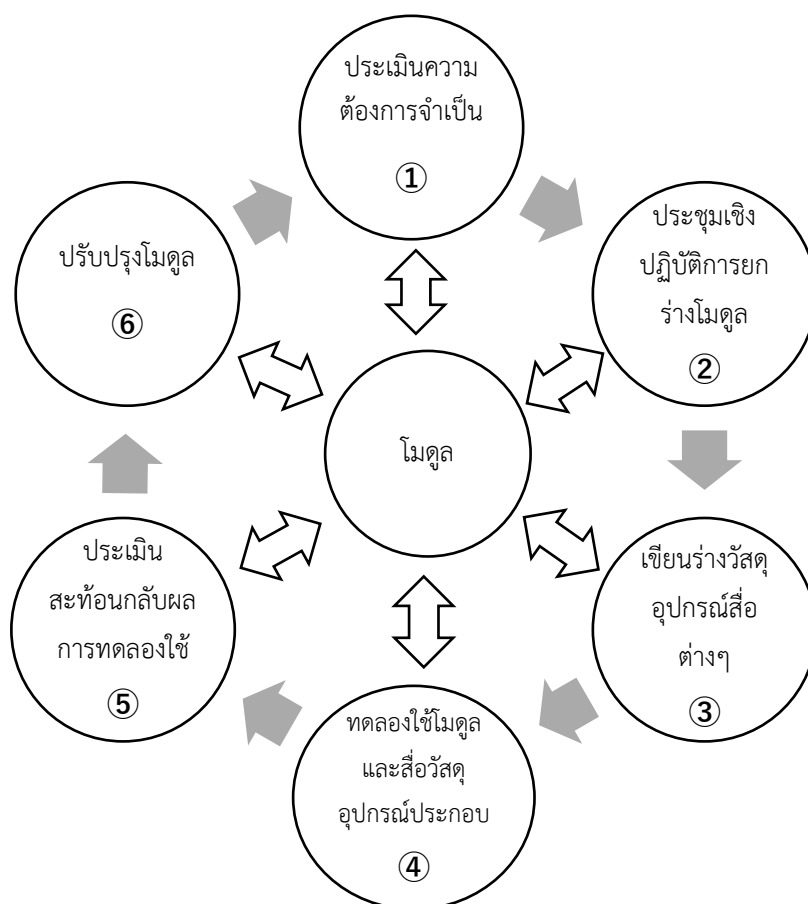
5.3 ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้สอน

5.4 ความสนใจของผู้เรียน

5.5 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

5.6 ความถูกต้องแม่นยำ น่าเชื่อถือของโมเดล

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงโมเดล หรือสื่อวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ประกอบโมเดล และวนกลับในขั้นตอนที่ 1
ต่อไปตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แนวทางการนำโมเดลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

การนำโมเดลมาใช้ในการจัดการเรียนในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษา ควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรปกติทุกระดับการศึกษา (ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา) ร่วมกับศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้เรียนในหลักสูตรนั้น ๆ ว่ามีสถิติจำนวนผู้เรียนที่ผ่านมามากน้อยเพียงใด ลักษณะของผู้เรียนเป็นอย่างไร และมีความต้องการเรียนในช่วงเวลาใด ตลอดจนความต้องการได้รับความรู้และทักษะในหลักสูตรรายวิชานั้น ๆ ไปเพื่ออะไร

-
2. จัดทำพัฒนาโมดูลรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาโมดูลที่กล่าวมา โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารหรือคอมพิวเตอร์ เข้ามาร่วมให้มากที่สุด
 3. จัดทำระเบียบข้อบังคับที่เอื้อต่อการเทียบเคียงผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้น หรือได้รับตามโมดูลหนึ่ง ๆ กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรปกติ โดยผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตผลการเรียนรู้ได้ตามหลักการ ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System)
 4. จัดการเรียนการสอนตามโมดูลต่าง ๆ ตามความสนใจสมัครเรียนของกลุ่มผู้เรียน โดยใช้เวลายืดหยุ่นให้มากที่สุด และทำการจัดประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละโมดูล
 5. มหาวิทยาลัยอาจให้ประกาศนียบัตรแก่ผู้เรียนตามโมดูลที่ผู้เรียนสมัครเรียน ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นเมื่อผู้เรียนสามารถเรียนโมดูลต่าง ๆ ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรหนึ่ง ๆ มหาวิทยาลัยสามารถอนุมัติปริญญาบัตรให้กับผู้เรียนได้ตามข้อบังคับที่เอื้อให้กับผู้เรียน

สรุป

ตามที่นำเสนอผ่านมาจะเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนตามระบบหรือแนวทางของโมดูลนั้น สามารถช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบดั้งเดิมได้ เพราะโมดูลนั้นเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ผู้เรียนสามารถทำการเรียนรู้ได้ นอกจากนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบโมดูลก็ยังสามารถที่จะให้ผู้เรียนทำการสะสมหน่วยกิตในหลักสูตรหนึ่ง ๆ ได้ และเมื่อสะสมได้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแบบดั้งเดิม หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแล้วก็ยังได้รับปริญญาบัตร (ถ้าผู้เรียนมีความต้องการ) ของหลักสูตรนั้น ๆ ด้วย หรือถ้าหากผู้เรียนต้องการเรียนรู้บางโมดูลเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ หรือเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง โดยไม่สนใจหรือไม่มีความต้องการจะสะสมหน่วยกิตเพื่อขอรับปริญญาบัตร ทางสถาบันอุดมศึกษาก็อาจให้ประกาศนียบัตรรับรองความสามารถในการเรียนรู้ หรือทักษะที่ผู้เรียนได้ผ่านการประเมินตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโมดูลนั้น ๆ อีกด้วยเช่นกัน

ตัวอย่างโมดูล

โมดูลที่ 1 การวิจัยในชุมชน

เป้าประสงค์ (Goals) : ผู้เรียนสามารถทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาชุมชน โดยใช้กระบวนการแบบมี

ส่วนร่วมจากบุคคลในชุมชนได้ มีเจตคติที่ดีในการทำวิจัยในชุมชน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

วัตถุประสงค์ (Objectives) :

1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชุมชน

2. ผู้เรียนออกแบบการวิจัยในชุมชนและเลือกใช้วิธีการวิจัยที่สอดคล้องเหมาะสมกับประเด็นปัญหา และความต้องการพัฒนาของชุมชนนั้น ๆ
3. ผู้เรียนสร้างเครื่องมือ และเลือกใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะข้อมูลของชุมชน
4. ผู้เรียนใช้เทคนิควิธีวิเคราะห์ข้อมูลได้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล
5. ผู้เรียนเขียนและนำเสนอรายงานวิจัยให้กลุ่มผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเปิดกว้างทางความคิดเห็น

เนื้อหาสาระ (Content/ Subject) :

1. ความหมายและลักษณะการวิจัยในชุมชน
2. ประเภทและกระบวนการวิจัยในชุมชน
3. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชน : การกำหนดโจทย์วิจัยของชุมชน
4. เครื่องมือและเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล
6. การเขียนรายงานวิจัยและการนำเสนอรายงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) :

1. การศึกษด้วยตนเอง
2. การอภิปรายซักถาม
3. การลงพื้นที่ชุมชน
4. การฝึกปฏิบัติการวิจัยในสถานการณ์จริง

สื่อวัสดุอุปกรณ์ (Learning Materials) :

1. เอกสารสิ่งพิมพ์ ตัวอย่างงานวิจัยในชุมชน
2. เอกสารสิ่งพิมพ์การวิจัยในชุมชน
3. วีดิทัศน์การทำวิจัยในชุมชนตามขั้นตอนต่าง ๆ
4. ซอฟต์แวร์โปรแกรมสถิติวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมิน (Evaluation) :

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่านการอภิปรายซักถาม
2. การทดสอบก่อน – หลังการเรียน
3. การตรวจสอบผลงาน
4. การสัมภาษณ์ซักถามจากกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนการสอน

(Syllabus)

โมดูลที่ 1 : การวิจัยในชุมชน

ระยะเวลา 6 สัปดาห์

จำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนในหลักสูตรปริญญาเอก

สาขาวิจัยและประเมินผล 12 หน่วยกิต

สัปดาห์ ที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียน การสอน	สื่อ/ วัสดุ อุปกรณ์	การประเมินผล
1	1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชุมชน	1. ความหมายและลักษณะการวิจัยในชุมชน 2. ประเภทและกระบวนการวิจัยในชุมชน	1. ผู้เรียนศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ การวิจัยในชุมชน 2. ผู้เรียนคู่วิธีทัศน์ประกอบการบรรยาย	1. เอกสาร สิ่งพิมพ์การวิจัยในชุมชน 2. วิดีทัศน์การบรรยายของผู้สอน	1. การทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน เรื่องการวิจัยในชุมชน
2	2. ผู้เรียนออกแบบการวิจัยในชุมชนและเลือกใช้วิธีการวิจัยที่สอดคล้องเหมาะสมกับประเด็นปัญหาและความต้องการพัฒนาของชุมชน	3. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการแก้ไขพัฒนาชุมชน: การกำหนดโจทย์วิจัยของชุมชน	1. การอภิปรายซักถาม 2. ผู้เรียนคู่วิธีทัศน์ประกอบการบรรยาย 3. ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ปัญหา : กำหนดโจทย์วิจัยจากชุมชน	1. เอกสาร สิ่งพิมพ์การวิจัยในชุมชน 2. วิดีทัศน์ตัวอย่างการกำหนดโจทย์วิจัยร่วมกับชุมชน	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การตรวจสอบผลงานการวิเคราะห์กำหนดโจทย์วิจัย
3	3. ผู้เรียนสร้างเครื่องมือ และเลือกใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะข้อมูลของชุมชน	4. เครื่องมือและเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน 4.1 ประเภทเครื่องมือและเทคนิควิธีการเก็บข้อมูล	1. ผู้เรียนศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ การวิจัยในชุมชน หัวข้อเกี่ยวกับเครื่องมือและเทคนิควิธีการเก็บข้อมูลในชุมชน	1. เอกสาร สิ่งพิมพ์การวิจัยในชุมชน 2. วิดีทัศน์การบรรยายของผู้สอนในหัวข้อเครื่องมือและเทคนิควิธีการ	1. การตรวจสอบผลงานที่มอบหมาย 2. การสัมภาษณ์ซักถาม

ลำดับ ที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	สื่อ/ วัสดุ อุปกรณ์	การประเมินผล
		4.2 การสร้าง และใช้เครื่องมือ เก็บข้อมูลแต่ละ ประเภท 4.3 ลักษณะของ ข้อมูลในชุมชน	2. ผู้เรียนดูวิดีโอทัศน์ ประกอบการ บรรยาย	เก็บข้อมูลใน ชุมชน	
4	4. ผู้เรียนใช้เทคนิค วิธีวิเคราะห์ข้อมูลได้ สอดคล้องกับลักษณะ ของข้อมูล	5. การวิเคราะห์ ข้อมูลและการ นำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูล	1. การบรรยาย อภิปราย และ ซักถามผ่านระบบ สื่อออนไลน์และ พบผู้สอน 2. ฝึกปฏิบัติการ ใช้โปรแกรมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล และการวิเคราะห์ ข้อมูลภาคสนาม	1. เอกสาร สิ่งพิมพ์การ วิเคราะห์ ข้อมูลงานวิจัย ในชุมชน 2. ซอฟต์แวร์ สถิติวิเคราะห์ ข้อมูล	1. การตรวจสอบ ผลงานที่ มอบหมาย 2. การสังเกต และการสัมภาษณ์ ซักถาม
5	5. ผู้เรียนเขียน รายงานวิจัยได้	1. การเขียน รายงานวิจัย	1. ผู้เรียนศึกษา ตัวอย่างงานวิจัยใน ชุมชนและจัดทำ ร่างรายงานวิจัย ตามหัวข้อต่าง ๆ 2. ผู้เรียนพบผู้สอน เพื่อรับคำปรึกษา การเขียนรายงาน	1. ตัวอย่าง รายงานวิจัยใน ชุมชน 2. เอกสาร สิ่งพิมพ์ร่าง หัวข้อรายงาน วิจัย	1. การสังเกต ผลงานการเขียน รายงานวิจัย

สัปดาห์ ที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	สื่อ/ วัสดุ อุปกรณ์	การประเมินผล
6.	6. ผู้เรียนนำเสนอร่าง รายงานวิจัยให้กลุ่ม ผู้สนใจได้อย่างเปิด กว้างทางความ คิดเห็น	1. การนำเสนอ ร่างรายงานวิจัย	1. จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับ รายงานวิจัยใน ชุมชน 2. ผู้เรียนนำเสนอ ร่างรายงานและรับ ฟังข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง	1. ร่างรายงาน การวิจัย ชุมชน	1. การสังเกต พฤติกรรม 2. การสัมภาษณ์ ซักถามกลุ่ม ผู้เกี่ยวข้อง

References

- Buosonte, R. (2022). **Research and Development Innovation in Education**. 5nd ed. Bangkok. Chulalongkorn University Press.
- IGI Global Publisher of Timely Knowledge. (2023). **What is Curriculum Module**. Retrieved March 29, 2023, from gi-global.com/dictionary/curriculum-module/82255.
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2022). **National Credit Bank System of Educational Opportunities for All Ages**. Retrieved March 21, 2023, from <http://www.mhesi.go.th/index.php/all-media/infographic/7374-650520-general.html>.
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2022). **Credit Bank System**. Retrieved March 21, 2023, from Google.com/search = Credit + bank + system “ระบบธนาคารหน่วยกิต”.